

Izbija vsak četrtič
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravitelju v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katal. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Poznamo listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Ekspozit se ne ven-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za označila se plačuje
od navadne vretice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 11.

V Mariboru, dne 13. marca 1902.

Tečaj XXXVI.

Zaspana politika.

Skoraj dan za dnevom opazujemo, da odpadajo iz naših slovenskih vrst moške ter prestopajo v nemškutarski tabor. In dočim so bili pri nas in med nami ti moške krotke ovčice, ki nikomur niso nič žalega storili, postanejo na nasprotni strani grabežljivi volkovi, ki s strastjo iščejo svojega plena. Kaj je temu krivo? Temu je kriva: naša zaspana politika brez načrta, brez organizacije.

Nemškutarska stranka na Spodnjem Štajerskem je dobro organizirana in ima jasen načrt za svoje delovanje. Nemškutarji napadajo občino za občino, okrajni zastop za okrajnim zastopom, deželnozborski mandat za deželnozborskim mandatom. Svoje stare postojanke in na novo pridobljene postojanke branijo s strastjo in silovito ljubeznijo. In vedno so njih oči obrnjene na nove pridobitve. Kako uzorno je urejeno njihovo prodiranje z nemškim solstvom! Dvojezične šole padajo, druga za drugo, in v trgih in mestih nastajajo samonemške šole. Dvojezično šolo pa obesijo okolici, ki jo seveda z navdušenostjo sprejme. Nemškutarji pa se smejiijo tej navdušenosti, oni gledajo v bodočnost: ker tudi to jabolko bo dozorelo, nemška šola bo padla v okolico, dvojezično drevo pa se bo zopet pomaknilo nekoliko v stran, da prinese nov sad. V delovanju naših nemškutarskih nasprotnikov se nahaja načrt in vstrajnost. Njih voditelji so o vsem natančno poučeni. Dobro poznajo vse somišljenike po deželi in z njimi prijateljski občujejo. Somišljeniki pa so dobro poučeni o nakanah in načrtih

svojih voditeljev. Na nasprotni nam strani se v politiki res dela in dela se po načrtu za jasno določene cilje. In to daje nemškutarskim vrstam navdušenje, pogum in privlačno moč in to je razlog, da je njihova moč na Spodnjem Štajerskem dosedaj nepremagljiva.

Res, tudi mi spodnjestajerski Slovenci imamo svoje vzore, svoje ideale. Danes kričimo: »Proč od Gradca!«, jutri vpijemo: »Slovensko vseučilišče v Ljubljano!«, tretji dan zahtevamo kmetijske in obrtne šole, četrti dan celjsko gimnazijo in peti dan — no, kdo bi si to vse zapomnil, kajti naših ciljev in vzorov je nešteto. Vsako zborovanje gleda, da povzdigne glas za kako novo zahtevo, govorniki se kosajo, da so bolj originalni v razglasanju slovenskih želj in zahtev. Kakor bi bili na sejmju kričimo, kaj bi radi. S tem križem-kražem vpitjem pa si zaglušujemo svojo vest.

V naši politiki, namreč posebej v spodnjestajerski, nam manjka jasnega načrta, po katerem bi delovali za svoje vzore in potrebe, katerih imamo v izobilju. Manjka nam tudi krepkih, spretnih, predvsem pa delavnih voditeljskih rok. Nam spodnjestajerskim Slovencem manjka organizacije z jasnim programom, in dokler nam te ne dajo naši sedanji »voditelji«, je vse naše politično delovanje le udarec v vodo, ki sicer povzroči na vodni površini kolobarje, a vode ne razburi, kmalu po udarcu je zopet vse mirno kot poprej. Dokler nam naši »voditelji« ne dajo organizacije, s svojim čakanjem in nedelovanjem kopljejo grob spodnjestajerskim Slovencem.

Pred deželnozborskimi volitvami stojimo. Nemškutarski pajki so že razpeli svoje mreže po volilnih okrajih. Njihove priprave so malodane že gotove. Računi so sklenjeni in nemškutarji čakajo samo dneva, da pojdejo v boj. A na slovenski strani? Nič se ne stori in zopet nič! Nekateri okraji so v veliki nevarnosti, a mi se spimo!

Taka zaspana politika brez načrta mora navdati vsakega človeka z obupom. V naši politiki ni življenja, v naši politiki je smrt. Zato nam uhajajo moške iz naših vrst in se napotijo tje, kjer je življenje, kjer je delo. Dajte nam organizacijo, dajte življenje naši politiki!

Državni zbor.

Dunaj, 12. marca 1902.

Spodnjestajerske reke.

Te dni se je obravnavalo o notranjem ministrstvu, katero ima skrbeti tudi za uravnavo vod. Proračunski odsek predlaga po vladnem predlogu, da se naj za ohranitev uravnavnih stavb Mure od Gradca do stajersko-ogrske meje sedmi znesek izplača v vsoti 90.000 kron; za varstvene stavbe pri Dravi od Maribora do Središča pa 50.000 kron.

Zraven tega predlaga proračunski odsek, naj vlada skrbi za popravo vseh rek na Spodnjestajerskem, posebno še za popravo Mislinje, Sotle in Hudinje.

K tej točki: »poprava rek« je govoril član slovanskega središča dr. Stojan, ki

Listek.

Učitelj-mučnik.

Stari Rimljani so imeli pregovor: »Kogar bogovi sovražijo, postavijo ga za učitelja«. Vzgojevali so namreč njih deco sužnji, a suženj je bil v rimski državi brez vsake pravice ter je imel isto vrednost z nemo živino. Gospodar ga je lahko zamenil ali prodal, kakor se mu je ljubilo, da, celo umoriti ga je smel.

Iz tega lahko spoznamo, kakšne ugodnosti je užival tak suženj, ko je poučeval svojemu gospodarju otroke: ako se svojevoljni otrok ni hotel učiti, kriv je bil njegovega slabega napredka učitelj in nihče drugi, a ta mali samopašnež je smel učeniku kljubovati kolikor je hotel, učitelj se ni smel pritožiti, a svoje službe zapustiti tudi ne, ker je bil hišnega gospodarja rop.

Suženjstva zdaj več nimamo, vendar pa pot učiteljev in odgojiteljev po mnogih krajih še tudi dandanes ni ravno z rožicami posuta, čeravno ne pride tako pogosto do mučeništva, katerega je pretrpel sv. Kasijan. Ta mož se je bavil z odgojevanjem in poučevanjem mladine v italijanskem mestecu Imoli, in to za časa, ko je na rimskem prestolu sedel krvoločni trinog in velik preganjalec kristijanov, Dioklecijan. Ni poučeval

dece samo v branju in pisanju, temveč prav posebno se je trudil priučiti po mogočnosti svoje gojence krščanski veri in jih tako navaditi spodobnega ter lepega obnašanja, katerega kot razuzdani pogani niso poznali.

Strog red, katerega je imel modri in izkušeni Kasijan pri svojem odgojevanju, se tem mladim razposajencem ni dopadel, a njih stariši so jih še hujskali proti učitelju tako dolgo, da so najhujši med njimi sli pred sodnijo ter svojega učitelja zatožili. Druge tožbe proti njemu seveda niso imeli kot jedino to, da je kristijan, a za takratni čas je bilo to dovolj, da so vsakega takega zatoženca obsodili na smrt. Sodnik si je mnogo prizadeval, da bi Kasijana, ki je bil že postaran človek, odvrnil od krščanstva, ker so ga kristijani kot starčka visoko cenili ter bi njegov odpad od vere imel za pogane velik pomen.

Toda Kasijan se ni dal odvrniti od vere vkljub velikim obljubam sodnikovim, ki ga je v imenu cesarja pozival, da se naj odreče krščanski veri, a poprime poganske; toda proti vsemu prigovarjanju in proti vsem obljubam ostal je kakor pečina v morju, ob katero se razbijajo morski valovi. Ko torej vse skupaj ni nič pomagalo, obsodi ga konečno na smrt. Ker pa mu je bilo dovoljeno, obsojenca na katerikoli način usmrtiti, pride

mu v glavo peklenska misel, da ga naj njegovi mladi tožniki, njegovi učenci, nedorasli otroci sami ubijejo. Reče jim: »Navalite nanj ter ga ubijte sami s svojimi peresi in kamenčki!«

Tako so bili otroci poklicani, da izvrše smrtno obsodbo na svojem k stebru privezanem učitelju. Razuzdanci pokvarjenega srca so to radi storili ter v svoji surovosti nesramno navalili na zvezanega učitelja, ki se ni mogel niti braniti. Niti njegova spoštljiva zunanost, niti njegove prošnje, niti njegovi ljubeznjivi opomini niso mogli odvrniti surovih dečkov od grdega čina. Neusmiljeno so zbadali s svojimi kamenčki in drugim ostrim orodjem, ki so ga rabili tedanje čase v šoli pri pisanju, svojega učitelja dobrotnika, in drug drugega je hotel nadkriliti v svoji surovosti. Ta mu porine tak siljast kamenček v uho do možganov, oni istotako v oko, tretji ga zbada v prsi in trebuh. Ko vidijo ti nečloveški otroci, da so mučeniškove bolečine vedno večje in večje, jih ta krvoločna igra še bolj veseli.

Kasijana je to zbadanje z ostrim orodjem bolelo, a še več kot telo njegovo je trpela njegova duša, ko je videl, da mu prizadevajo vse to oni, katerim je največ dobrega želel in katerim je tudi največ dobrega storil.

 Današnji list ima „Naš Dom“ kot prilogo!